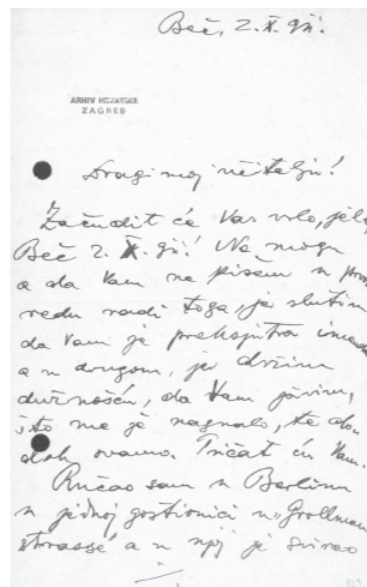

OTKRIVANJE SKRIVENOG - PISMO IZ BEČA

Pripovijedao mi je jednu tragediju života

Ručao sam u Berlinu u jednoj gostionici u "Grollmanstrasse" u njoj je svirao jedan neznatni orkestar. S primašom i "dirigentom" toga orch. upoznao se i sprijateljio. Upala mi je u oči njegova inteligencija i temeljita, velika glazbena naobrazba pa talent. Pitao sam ga jednog dana, bilo to u četvrtak o podne, kako to, te on ovdje svira. Pripovijedao mi je jednu tragediju života.

On je sin nekog bavarca. Svršio je gimnaziju i upisao jus. No koncem I-oga semestra prisili ga otac, da studira muziku, kojoj pokazuje vrlo veliki talent. Morao je. Za studija umre mu otac a on ne imajući sredstava morao je nastojati, da svrši prije i da traži mjesto. Nije našao mjesta dostojna nego je najprije morao podučavati u glasoviru a sada eto taj čovjek već nekoliko godina služi ovako prosjačeci kruh. Njemu je oko 40 godina. Inteligentan al' ono prokljanje života i svega ne može ni najhladniji čovjek podnijeti. Sjutradan u petak, dođoh na akademiju. Razgovaram ondje sa slugom, kad al' evo najednoć k meni asistenta iz bureau-a i reče mi, da misli, da ne ću biti primljen ovog semestra, jer ima puno Nijemaca i drugih narodnosti a oni, po zakonu, moraju odgajati najprije svoje i sebi bliže talente a onda tuđe. Pozvao sam se na Vašu svjedočbu i na moje znanje al' on mi reče, da on i drugi priznaju meni sposobnosti možda veće nego i drugima ali da moraju tako raditi. Deprimiran od jučerašnje pripovijesti onog čovjeka i čuvši sad ovo još ja sam i ne misleći ništa otišao gore izvadio dokumente i otišao.

Spreporukom Franje Dugana st. u ruci, Andrija Torkvat Brlić mlađi uputio se u Berlin želeći upisati muzičku akademiju. Došavši u Berlin, obaviješten je da ga neće primiti taj semestar jer su prednost trebali dati Nijemcima, a tek onda stranim studentima. Ujedno mu se činilo da će od glazbe, kao od zanimanja, jako teško živjeti, stoga je krenuo očevim stopama. Započeo je studij medicine u Beču te ga 1912.

nastavio u Pragu. Diplomirao je medicinu 14. srpnja 1917. godine. Odlučio je postati profesionalni liječnik, ali glazbu ipak nikada nije ostavio.

Pismo, u kojemu objašnjava svoju odluku, Andrija je uputio učitelju Duganu 2. listopada 1911. godine iz Beča, a sačuvano je u Duganovoj ostavštini u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

Pismo iz Beča Andrije T. Brlića ml. dio je istraživačkog rada *Otkrivanje skrivenog: Andrija T. Brlić ml. - glazbeni romantičar pod liječničkom kutom* koji su izradili Karla Baričević i Antonijo Marijić, učenici 4. r. Odjela za teorijske glazbene predmete Glazbene škole Slavonski Brod za Natjecanje iz povijesti u 2017. godini, koje je na školskoj razini održano 7. veljače, a na županijskoj razini 7. ožujka.

Ovim istraživačkim radom Karla i Antonijo osvojili su prvo mjesto na Županijskom natjecanju iz povijesti! Njihov rad povjerenstvo je ocijenilo sa 131 od ukupno mogućih 147 bodova.

Kvintola

Srijeda, 22. ožujka, u 18 i u 19.30 sati

Četvrta Kvintola u ovoj školskoj godini

Smotra flautista

Srijeda, 29. ožujka, od 12 sati

6. međuzupanijska smotra mladih flautista u Slavanskom Brodu

Impressum

Izdavač:
Glazbena škola Slavonski BrodGlavna urednica:
Mirta Špoljarić, prof.Za izdavača:
Mirela Jagodić, ravnateljicaUrednica:
Erika Wachtler, učenica 3. r. Odjela za teorijske glazbene predmete SGŠ

Kontakt

Glazbena škola Slavonski Brod
Vukovarska 1
35000 Slavonski BrodTel./fax: 035/447-148
E-mail: ured@ogs-izajc-sb.skole.hr
http://www.gsslavonskibrod.com

Musica

GLASILO GLAZBENE ŠKOLE SLAVONSKI BROD

GODIŠTE III. BROJ 7

OŽUJAK 2017.

USPJEH UČENIKA NA NATJECANJU SONUS OP. 3 U KRIŽEVCIMA

Prve nagrade iz solfeggia i flaute

Na Međunarodnom natjecanju mladih glazbenika *Sonus op. 3*, koje je u drugoj polovici veljače održano u Križevcima, u disciplinama klavira, solfeggia i flaute nastupilo je sedmero učenika Glazbene škole Slavonski Brod.

U 1. kategoriji discipline Klavir sudjelovali su Josip Gregurić, učenik 2. razreda OGŠ (mentorica prof. Zdravka Tekić-Dadić) i Iva Čerić, učenica 2. razreda OGŠ (mentor prof. Toni Toplak). Josip je postigao 89, a Iva 82 boda, pa su oboje zaslužili izvrsnu drugu nagradu u svojoj kategoriji.

U disciplini Solfeggio sudjelovalo je četvero učenika. U tzv. Mini kategoriji, pod mentorstvom prof. Darije Tamare Rac, natjecali su se učenici 2. razreda OGŠ Marta Pitlović, koja je s postignutih 90,33 boda osvojila prvu nagradu, te Valentina Filipović koja je primila priznanje za sudjelovanje. A u 1. kategoriji, pod mentorstvom prof. Danijele Božičević, natjecali su se učenici 3. razreda OGŠ Ana Vojtkuf Peranović, koja je s 86 bodova osvojila drugu nagradu, i Jan Jukić, koji je sa 75,67 bodova osvojio treću nagradu.

Nakon odličnog uspjeha mladih klavirista i solfedista, Elza Lakušić vratila se s istog natjecanja s najvišom mogućom nagradom.

Elza, učenica 5. razreda Odjela za flautu Glazbene škole Slavonski Brod, osvojila je prvu nagradu i bila je prvoplasirana u svojoj kategoriji. Nastupila je u 3. kategoriji te ocjenama stručnog žirija zaslužila 93 boda. Istaknimo da ju je za

natjecanje pripremila prof. Maja Fabris, a na nastupu ju je za klavir pratio prof. Frano Fabris.

Ovim odličnim rezultatima na najbolji je mogući način otvoreno drugo polugodište u brodskoj glazbenoj školi.

INVISIBLE TIME NA DANIMA PLESA

Poseban doživljaj u spoju plesa, zvukova i elektronike

Uponedjeljak, 27. veljače, u Kazališno-koncertnoj dvorani Ivana Brlić-Mažuranić održana je neobična predstava *Invisible Time* koja ujedinjuje plesača Zvonimira Kvesića, udaraljkašicu Kajju Farszky i elektroniku. Koreografiju je osmislila Melita Spahić Bezjak, skladbu Ana Horvat, a za koprodukciju su zaslužni Muzički biennale Zagreb i Zagrebački plesni centar.

Publika je predstavu gledala smještena na pozornici, a bila je postavljena u dva polukruga. Dok su gledatelji zauzimali mjesta, izvođači su već bili na pozornici i počeli s izvedbom. Kao rekvizite imali su nekoliko glinenih lonaca koji su se kotrljali po pozornici u pravilnim krugovima, a izvođači su se kretali oko njih trčeći u krug te ubrzavajući i usporavajući, dok ih nisu zaustavili i posložili sa strane kako bi ih udaraljkašica mogla upotrijebiti kao glazbene instrumente. Bilo je vrlo interesantno gledati i slušati što se sve može izvesti na svakodnevnom predmetu kojeg bi inače rijetko tko povezao s glazbom. Od udaranja na različite načine do struganja različitim brzinom i glasnoćom, sve je to pratio plesač pokretima koji su se ponavljali više puta ostavljajući na gledatelja dojam cikličnosti vremena. Zatim se Farszky premjestila na bubnjeve dajući ritam plesaču i na neki ga način usmjeravajući, zapovijedajući mu koji da pokret napravi. Taj je dio izvedbe kulminirao isprekidanim svjetlosnim efektima koji su u gledateljima budili osjećaje nemira. Farszky je zatim i sama preuzela ulogu plesačice, a u njezinu me plesu najviše dojmilo prebiranje prstima po zraku kao da svira zamišljeni ili nevidljivi instrument dok su se u pozadini doista čuli elektronički zvukovi. Uslijedio je dio u kojem je opet plesao Kvesić, a pratila ga je Farszky na udaraljkašama, dok se nije prebacila na neobični instrument načinjen od šipki pričvršćenih na kružno postolje. Po tim je šipkama udaraljkašica povlačila gudalo proizvodeći neočekivane disonantne zvukove. Predstava je završila kao što je i počela: kružnim pokretima glinenih lonaca i plesača što je predstavu dalo poveznicu s vremenom po kojem je i dobila ime.

Ova je predstava za mene bila poseban doživljaj. Nikad prije nisam čula skladbu samo za udaraljke tako da me poprilično iznenadilo što melodija uopće ne mora postojati da bi glazba svejedno bila izuzetno zahtjevna. Ne mogu ni zamisliti kolika je vježba potrebna samo da osoba savlada tako komplicirane ritmove, brzinu i dinamiku na udaraljkašama, a usklađivanje s plesačem sasvim je nova dimenzija. Iako predstava na prvi pogled možda djeluje nerazumljivo, dubljim promišljanjem u njoj se doista uspijeva pronaći smisao protjecanja vremena.

Erika Wachtler

Svirali su Beethovenovu Kreutzerovu sonatu! Poznajete li prvi presto? Poznajete? - uzvikne on - Uh!... Strašna je to sonata. Pogotovo taj dio. Ali, uopće, glazba je nešto strašno. Što je ona? Ja ne znam. Što je glazba? Kako djeluje? I zašto djeluje tako kako djeluje? Kažu da glazba uznosi dušu. Glupost, laž! Ona djeluje, strašno djeluje, govorim o sebi, ali nimalo ne uznosi dušu. Ona je ni ne uznosi, ni ne ponizuje, već razdražuje.

Zar se smije svirati taj "presto" u salonu pred damama u dekolteu? Odsvira se, zatim se otplješe, i onda se jede sladoled i govori o najbeznačajnijoj spletki. Takvi se komadi mogu svirati samo u posebnim, svečanim, značajnim prilikama...

Rodolphe Kreutzer

Ona, glazba, prenosi me, odjednom, neposredno, u isto onakvo duševno stanje u kakvu se nalazio onaj koji ju je skladao. Moja se duša slijevala s njegovom i, zajedno s njim, prelazim iz jednog stanja u drugo, ali zašto to činim, ne znam. Onaj tko je skladao, recimo Kreutzerovu sonatu - Beethoven - dobro je znao zašto se nalazi u takvu stanju - to ga je stanje primoralo na izvjesne postupke, i zato je to stanje za njega imalo smisla.

Tje glazba na mene užasno djelovala; kao da su se preda mnom otkrili sasvim novi, činilo mi se, osjećaji, nove mogućnosti za koje nisam znao do sada.

Citati iz Tolstojeve pripovijetke

PRIČA O KREUTZEROVOJ SONATI

Strastvena glazba koja nadahnjuje, uznosi i razdražuje dušu

Kad biste se na različitim mjestima raspitali o tome što je to *Kreutzerova sonata*, mogli biste naletjeti na različite odgovore: glazbeno djelo Ludwiga van Beethovena, pripovijetka Lava Nikolajeviča Tolstoja, kazališna adaptacija Tolstojeve pripovijetke Jakova Mihajloviča Gordina, ili čak slika Renea Françoisia Xaviera Prineta. Zanimljivo je što nijedan od tih odgovora nije netočan, a još je zanimljivije, kao što ste vjerojatno primijetili, da nijedan četvorice umjetnika autora *Kreutzerove sonate* ne nosi ime Kreutzer. Odakle joj onda to ime? Ali zanimljivostima ni tu nije kraj.

Originalna *Kreutzerova sonata* zapravo se uopće nije tako zvala. To je samo nadimak Beethovenove sonate za violinu i klavir op. 47. Skladatelj ju je isprva posvetio violinistu Georgeu Bridgetoweru, ali nakon što su se dvojica glazbenika posvađali (točnije, Bridgetower je uvrijedio ženu koju je Beethoven cijenio), skladatelj je promijenio odluku o posveti. Tako je ova sonata dobila nadimak *Kreutzerova*, zbog posvete Rodolpheu Kreutzeru, također Beethovenovom suvremeniku, koji je smatran najboljim violinistom svoga vremena.

Ali sam Kreutzer sonatu nikada nije javno izveo smatrajući ju "pretjerano nerazumljivom". Zapravo Kreutzer i nije baš cijenio Beethovenov rad, a samo su se jednom kratko susreli. Sonata je poznata po zahtjevnim dionicama klavira i violine, neuobičajenoj duljini (prosječna izvedba traje gotovo 40 minuta) i paleti emocija koje izaziva kod slušatelja - prvi je stavak pretežito žestok i mahnit, drugi meditativan, a treći radostan i bujan. Tolstoj je napisao istoimenu pripovijetku baš zbog tih složenih osjećaja koje je u njemu pobudila, a o popularnosti pripovijetke govori i činjenica da je po njoj snimljeno nekoliko filmova na različitim jezicima, od kojih je

Ludwig van Beethoven

Kreutzerova sonata, slika Renéa Françoisia Xaviera Prineta iz 1901. počiva na ideji istoimene Tolstojeve pripovijetke

prolazilo njihova je ujedinjenost u zajedničkom stvaranju umjetnosti rasla, a dosegla je vrhunac u posebno strastvenoj *Kreutzerovoj sonati*.

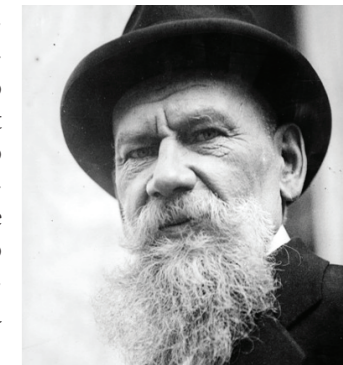
Pozdņiseva je to polako vodilo do ludila: ne samo gledati ženu dok svira s drugim, nego i skrivati pred njom ljubomoru, jer ipak se ni supruga ni supruga nisu uvjerali da postoji neka ljubav između njih. Dok je Pozdņisev jednom prilikom bio daleko od kuće na duže vrijeme zbog posla, stalno je u glavi čuo nepodnošljivu *Kreutzerovu sonatu* i zamišljao kako Trukačevski posjećuje njegovu ženu dok njega nema. Kad se vratio kući, skrativši poslovno putovanje, zaista ih je zatekao zajedno i nemilosrdno ubio oboje.

Ova su djela zanimljiv primjer spoja glazbene umjetnosti s književnošću i zaista bilo koje od njih obogaćuje život svakome tko mu posveti malo vremena. Fascinantno je čitati pripovijetku koja nosi ime glazbenog djela, a pogotovo dijelove u kojima Tolstoj govori o sonati, glazbi i osjećajima koje budi u slušatelju.

najstariji još iz 1911. godine.

Tolstojeva pripovijetka započinje tako što jedan od putnika u vlaku prepričava svoj razgovor sa suputnicima o ljubavi i braku. Različiti putnici izlažu različita mišljenja o toj tematici, a pripovjedača najviše zainteresira Pozdņisev koji kaže kako je ubio svoju ženu u bijesu ljubomore.

Pozdņisev priča kako je oženio lijepu ženu koja mu je rodila nekoliko djece, ali prema njoj nikad nije osjećao ljubav (a ni ona prema njemu), nego samo požudu. Brak im je bio isprazan i često su se svađali, ali stanje se pogoršalo nakon što je Pozdņisev pozvao u posjet violinista Trukačevskog kojeg je Pozdņiseva žena pratila na klaviru. Trukačevski ih je počeo posjećivati kako bi svirao s Pozdņisevovom ženom, a kako je vrijeme

Lav Nikolajevič Tolstoj